

Nota

Verbetering inrichting & kwaliteit politieverhoor

Inhoud

1	Inleiding.....	3
2	Kenmerken verhoor.....	3
2.1	Aard van de zaak	3
2.2	Persoonseigenschappen van getuige/verdachte.....	4
2.3	Conclusie	5
3	Competenties van de verhoorder	5
3.1	Kennis, vaardigheden, persoonseigenschappen.....	5
3.2	Conclusie	6
4	Match tussen kenmerken verhoor en competenties verhoorder.....	6
4.1	Regulier verhoor.....	7
4.2	Complex verhoor i.v.m. aard van de zaak	7
4.3	Verhoor van verdachten/getuigen met bijzondere persoonseigenschappen	7
5	Borging kwaliteit	8
6	Aanbevelingen	8

Bijlagen

1. Verhoorcompetenties (kennis en vaardigheden)
2. Competentiecategorie in relatie met (verhoor)opleidingen
3. Begrippenlijst

1 Inleiding

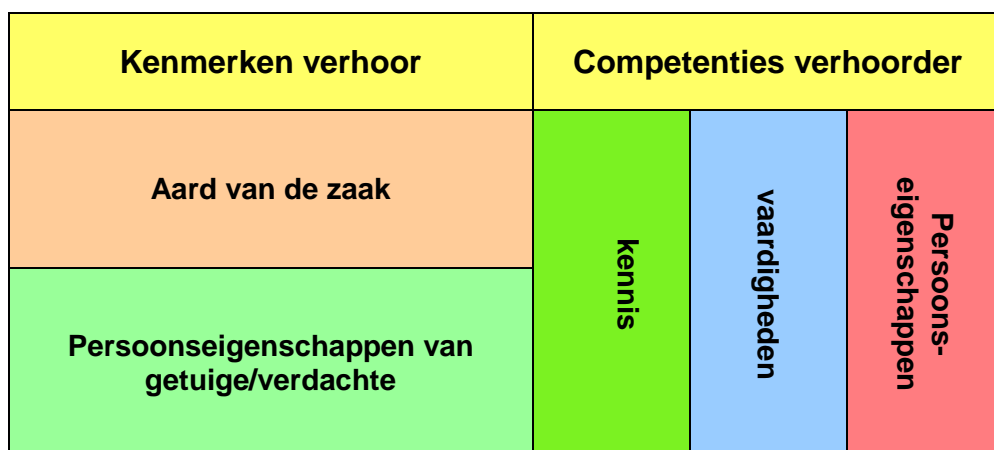
Opsporingsmethoden hebben een brede maatschappelijke aandacht. Dit geldt vooral voor het politieverhoor. Door jurisprudentie en beleidsrichtlijnen¹ is het politieverhoor in toenemende mate transparanter geworden. De media mengen zich meer en meer in de discussie over de kwaliteit van het verhoor. Een meer proactieve opstelling vanuit de politie zal bijdragen aan het behouden van een professioneel imago en haar rol als gezagsdrager.

Op verzoek van de Strategische beleidsgroep tactische opsporing (SBG-TOP) heeft de Expertgroep Algemeen Rechercheren deze nota geschreven om te komen tot verbetering van de inrichting en kwaliteit van alle politieverhoren in de meest brede zin van het woord.² Het handelt dus over het spectrum van verhoren van getuigen en verdachten in bulkzaken tot verhoren van zware criminelen. Er wordt niet ingegaan op verhoren waarbij in aanwijzingen van het Openbaar Ministerie specifieke bevoegdheid of certificering vereist is.³

Bij het komen tot de aanbevelingen heeft de Expertgroep gekozen voor een pragmatische benadering: door bestaande en beschikbare middelen te ordenen wordt efficiency en kwalitatieve winst geboekt.

De verhoren in opsporingsonderzoeken kenmerken zich door twee grootheden, namelijk de aard van de zaak en de persoons-eigenschappen van de getuige of verdachte. Daarop moet zoveel mogelijk een match plaatsvinden met de competenties van de verhoorder.

In figuur 1 staan de onderwerpen die in deze notitie worden toegelicht en met elkaar in verband worden gebracht.

Figuur 1

2 Kenmerken verhoor

2.1 Aard van de zaak

Categorieën

In de eenheden worden de taken binnen het werkproces Opsporen, waaronder het verhoren van getuigen en verdachten, uitgevoerd door de uniformdienst, recherche en thematische/specialistische recherche. De afhandeling vindt plaats in de categorieën:

- Veel voorkomende criminaliteit (vvc);
- Veel voorkomende criminaliteit plus (vvc+);
- Georganiseerde midden criminaliteit (micri);
- High impact crime (hic);
- Ondermijning.

¹ Aanwijzing rechtsb jstand politieverhoor en de Aanwijzing auditief en audiovisueel registreren van verhoren.

² De blote aangifte is in deze notitie buiten beschouwing gelaten. Wanneer de aangever op enigerlei wijze als waarnemer bij het feit betrokken is geweest, wordt het opnemen van een aangifte als een getuigenverhoor beschouwd.

³ Zie de Aanwijzing opsporing en vervolging inzake seksueel misbruik en de Aanwijzing auditief en audiovisueel registreren van verhoren.

In deze indeling is sprake van een oplopende schaal in impact op de maatschappelijke orde c.q. integriteit en een intensivering van inzet van menskracht en middelen ten behoeve van de bewijsvoering. Dit leidt ertoe dat in de regel voor het uitvoeren van een verhoor in een hic- of ondermijningszaak meer vakmanschap wordt gevraagd dan bij een vvc-zaak.

Complexiteit

De moeilijkheidsgraad van het verhoor heeft niet alleen betrekking op bovenstaande categorieën, maar ook op:

- de juridische complexiteit m.b.t. daderschap;
- de beschikbaarheid van tactische aanwijzingen;
- omvang en diversiteit aan bronnen van intelligence c.q. informatie;
- het werken met meerdere scenario's.

De juridische complexiteit m.b.t. daderschap en/of het ontbreken van tactische aanwijzingen vereisen van de verhoorder aanvullende competenties. Vaak is de mate van daderschap en schuld moeilijk vast te stellen. De kwaliteit van de informatievergaring ten behoeve van de bewijslast is afhankelijk van de kwaliteit van de verhoorder.

Bovenstaande elementen vragen dus om een verhoorder die de toepassing van (een combinatie van) meerdere verhoormethoden beheerst en een gestructureerde werkwijze hanteert.

Wanneer er sprake is van specifieke materie (bijvoorbeeld financieel, economisch, milieu, digitaal, diepzeeduiken, enzovoort), is businesskennis benodigd. Wanneer de verhoorder hier niet over beschikt, zal inzet van een deskundige nodig zijn om het verhoor goed te kunnen voorbereiden en uit te voeren.

2.2 Persoonseigenschappen van getuige/verdachte

Categorieën

In deze notitie wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen het verhoor van de getuige en de verdachte. Dit enerzijds op juridisch gronden (er bestaan andere vereisten voor de inrichting en uitvoering van het verhoor) en anderzijds door het verschil in verklaringsbereidheid.

Complexiteit

De te verhoren persoon kan een verhoor complex maken wanneer er sprake is van een:

- getuige of verdachte die kwetsbaar is door leeftijd of ziekte⁴;
- verdachte die het feit heeft gepleegd met een cultureel of ideologisch motief;
- verdachte die zich gezagsondermijndend gedraagt.

Kwetsbare personen

Bij het verhoor van kwetsbare personen bestaat de kans dat de te verhoren persoon niet of nauwelijks verklaring bereid is of juist té bereid is om een verklaring af te leggen (compliant en suggestibel). Bij te grote bereidheid tot medewerking ontstaat het risico dat de te verhoren persoon onbewust een onbetrouwbare, mogelijk voor zichzelf en/of anderen ten onrechte belastende verklaring aflegt, die als zodanig door de verhoorder niet wordt onderkend. Dit kan de verhoorde persoon, de verhoorder en de waarheidsvinding grote schade berokkenen.

Het verhoor van kwetsbare personen vraagt om aanvullende communicatieve competenties. De verhoorder dient onder andere zijn woordkeus, vraagstelling, verhoortempo en attitude af te stemmen op de leeftijd, kwetsbaarheid en het ontwikkelingsniveau van de te verhoren persoon.

Om reden van efficiency geniet het *niet* de voorkeur om dit principe voor alle afhandelingscategorieën uit paragraaf 2.1 te hanteren. Voor het verhoor van bijvoorbeeld een schizofrene verdachte van een winkeldiefstal wordt daarom geen specifieke verhoorder ingezet. Naarmate de imagoschade van politie en justitie en/of schade aan het persoonlijk welzijn van betrokkenen toeneemt, bestaat de noodzaak voor de inzet van een meer gekwalificeerde verhoorder.

Verdachten met ideologisch of cultureel motief

Het verhoor van dit type verdachten vereist een verhoorder die over de competenties beschikt om vanuit zijn referentiekader aan te sluiten bij het referentiekader van de verdachte en de beschikbare

⁴ Onder het begrip kwetsbaar persoon wordt verstaan:

- a. personen onder de 16 jaar;
- b. personen met een verstandelijke beperking;
- c. personen met een cognitieve functiestoornis;
- d. personen met een psychiatrische stoornis.

verhoormethoden daar inpast. Het toepassen van deze competenties is niet noodzakelijk voor vvc en micri, omdat culturele of ideologische motieven doorgaans geen zwaarwegende rol spelen bij dit soort zaken.

Verdachten die zich gezagsondermijnd gedragen

Verdachten die gezagsondermijnd, verbaal agressief en/of weerstandbiedend gedrag vertonen, bemoeilijken het tot stand brengen van een effectieve werkrelatie of ontlokken competitief gedrag bij de verhoorder. Ook kan het ertoe leiden dat de verhoorder geïntimideerd raakt en niet in staat het om het verhoor voort te zetten. Confrontaties met tactische aanwijzingen hebben doorgaans geen of een averechts effect op het gedrag van de verdachte.

Dit vraagt van de verhoorder het reguliere vakmanschap, maar meer nog het vermogen om uit de competitie te blijven en de werkrelatie op te bouwen. De kwaliteit van de verhoorder leunt in dit geval vooral op zijn personeuseigenschappen.

2.3 Conclusie

- 11.1
-

3 Competenties van de verhoorder

3.1 Kennis, vaardigheden, personeuseigenschappen

Het uitvoeren van een verhoor is een dynamisch interactieproces met vier componenten:

- procedureel (de regelgeving waarbinnen het verhoor plaatsvindt);
- inhoudelijk (wat in het verhoor aan de orde moet komen);
- technisch-tactisch (de wijze waarop het verhoor wordt uitgevoerd);
- relationeel (de verstandhouding tussen verhoorder en te verhoren persoon).

Deze componenten worden niet automatisch op een voldoende inhoudelijk niveau uitgevoerd, maar vereisen bepaalde kennis, vaardigheden en personeuseigenschappen (competenties) van de verhoorder.

Kennis

De procedurele, inhoudelijke en technisch-tactische componenten vragen om een actueel kennisniveau. Het betreft kennis van de materiële en formele wetgeving, jurisprudentie, beleidsrichtlijnen, materiedeskundigheid, gesprekstechnieken en verhoormethoden. Kennis is aan te leren door studie en opleiding.

Vaardigheden

De technisch-tactische component vraagt om de nodige communicatieve, sociale en verhoortechnische vaardigheden. Het betreft de toepassing van gesprekstechnieken en verhoormethoden (voorbereiden, structureren, formuleren en doseren).

Vaardigheden zijn aan te leren door opleiding, training en praktijkervaring.

Op basis van de afhandelingcategorieën van zaken en complicerende factoren van het verhoor is een verdeling gemaakt in zeven categorieën verhoorcompetenties m.b.t. kennis en vaardigheden. Deze zijn beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 zijn de opleidingen weergegeven die in relatie staan met de in bijlage 1 genoemde competentie categorieën.

Personeuseigenschappen

De relationele component is afhankelijk van het niveau van personeuseigenschappen van de verhoorder. De verhoorder moet in staat zijn om een werkrelatie met de te verhoren persoon op te bouwen. Om dit te bereiken zijn naast kennis en vaardigheden bepaalde personeuseigenschappen van cruciaal belang. Belangrijke personeuseigenschappen voor een verhoorder zijn:

- intelligentie: Het vermogen om kennis te vergaren en toe te passen, overzicht te houden op de zaak als geheel en het afzonderlijke verhoor, verbanden te leggen en creatief met de beschikbare informatie om te gaan;
- empathie: Het vermogen om zich te kunnen verplaatsen in de denk- en belevingswereld van de te verhoren persoon;
- flexibiliteit: Het vermogen om te gaan met onverwachte wendingen in het verhoor en af te wijken van routine;
- integriteit: Het vermogen om zorgvuldig om te gaan met ethische en multiculturele normen en waarden en zich neutraal te kunnen opstellen;
- incasseringsvermogen: Het vermogen om te kunnen verdragen dat hij, ondanks zijn inspanningen, weinig of geen resultaten boekt of door de te verhoren persoon allesbehalve respectvol wordt bejegend;
- zelfreflectie: Het inzicht in de eigen kwaliteiten en valkuilen en het besef van de gevolgen van zijn handelen;
- analytisch denkvermogen: Het vermogen om hoofdzaken van bijzaken te kunnen onderscheiden en verbanden te kunnen leggen.

Persoonseigenschappen zijn niet aan te leren. Ze zijn wel enigszins te beïnvloeden door training. Als iemand bepaalde eigenschappen onvoldoende bezit, dan is het nagenoeg onmogelijk om dat door onderwijs en training te verbeteren.

3.2 Conclusie

1. [Redacted text block containing multiple lines of greyed-out content]

4 Match tussen kenmerken verhoor en competenties verhoorder

Afhankelijk van de aard van de zaak en persoonseigenschappen van de getuige/verdachte moet er een keuze worden gemaakt welke verhoorder het meest zal bijdragen aan een efficiënt en kwalitatief goed verhoor.

De relatie tussen de aard van de zaak en de kennis en vaardigheden van de verhoorder dienen daarbij - afhankelijk van de afhandelingcategorie - een verschillende prioriteit en belang te krijgen. Hierna wordt met tabellen aangegeven welke competenties qua kennis en vaardigheden vereist zijn in relatie met de afhandelingcategorieën vvc t/m ondermijning. In de tabellen zijn de afhandelingcategorieën als een vast gegeven aangeduid. De vereiste kennis en vaardigheden zijn aangeduid door weergave van het cijfer van de competentie categorie uit bijlage 1.

Ten aanzien van de relatie tussen de persoonseigenschappen van de getuige/verdachte en de persoonseigenschappen van de verhoorder wordt hierna per verhoorsoort tekstueel aangegeven welke eigenschappen relevant zijn.

4.1 Regulier verhoor

Wanneer er geen sprake is van een complicerende factor spreken we van een *regulier verhoor*.

Kennis en vaardigheden verhoorder

	vvc	vvc+	micri	hic	ondermijning
Getuige	1	1	1	2	2
Verdachte	1	1	2	3	3

Tabel 1

Persoonseigenschappen verhoorder

Uitgangspunt is, dat de verhoorder in voldoende mate over die persoonseigenschappen beschikt, waarover iedere opsporingsambtenaar dient te beschikken (intelligentie, flexibiliteit, empathisch vermogen, incasseringsvermogen, analytisch denkvermogen, integriteit en zelfreflectie).

4.2 Complex verhoor i.v.m. aard van de zaak

De complexiteit van een verhoor heeft vooral betrekking op de juridische complexiteit m.b.t. daderschap, de beschikbaarheid van tactische aanwijzingen, de omvang en diversiteit aan bronnen van intelligence c.q. informatie en/of het werken met meerdere scenario's.

Kennis en vaardigheden verhoorder

	vvc	vvc+	micri	hic	ondermijning
Getuige	1	1	2	3	3
Verdachte	1	2	3	4	4

Tabel 2

Persoonseigenschappen verhoorder

Verhoogde intelligentie en analytisch vermogen kunnen bijdragen aan het effectief voorbereiden en uitvoeren van complexe verhoren. Het accent ligt op het vermogen om m.b.t. de inhoud (materie) van het verhoor te kunnen schakelen. Naarmate het appèl uit de omgeving om bewijs te leveren toeneemt (bijvoorbeeld bij onderzoeken die maatschappelijke onrust of verontwaardiging veroorzaken) kan ook versterkt incasseringsvermogen van een verhoorder een pluspunt worden genoemd; hij zal zich minder snel laten opjagen of intimideren.

4.3 Verhoor van verdachten/getuigen met bijzondere persoonseigenschappen

Naarmate het belang van de uitkomst van het verhoor toeneemt en/of het welzijn van de te verhoren persoon in het geding komt, des te belangrijker het wordt om een meer afgewogen match te maken tussen de zaak, de te verhoren persoon en de verhoorder. Afhankelijk van de aard van de zaak en de persoonseigenschappen van de verdachte/getuige, moet er vooral rekening worden gehouden met de persoonseigenschappen van de verhoorder.

4.3.1 Verhoor van kwetsbare personen

Kennis en vaardigheden verhoorder

	vvc	vvc+	micri	hic	ondermijning
Getuige	1	1	2	3 ⁵ of 5 ⁶ of 6 ⁷	
Verdachte	1	1	2	7	7

Tabel 3

Persoonseigenschappen verhoorder

Bij kwetsbare personen is het van belang dat de verhoorder goed aanvoelt wanneer en tot op welke hoogte hij meeleeft, niet afgeleid wordt door emoties of manipulaties van de verhoorde, zijn grenzen goed kent en kan bewaken, en daarbij scherp oor en oog houdt voor de inhoudelijke informatie.

⁵ Als sprake is van een getuige van 12 t/m 15 jaar.

⁶ Als sprake is van een getuige met een psychiatrische stoornis.

⁷ Als sprake is van een getuige beneden de 12 jaar, een getuige met een verstandelijk beperking of een cognitieve functiestoornis.

Ontwikkeld empathisch en incasseringsvermogen, verhoogde intelligentie en zelfinzicht zijn bij deze verhoren van essentieel belang.

4.3.2 Verhoor van verdachten met cultureel of ideologisch motief

Kennis en vaardigheden verhoorder

	vvc	vvc+	micri	hic	ondermijning
Verdachte	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	5	5

Tabel 4

Persoonseigenschappen verhoorder

Wanneer er sprake is van culturele of ideologische motieven bij (ernstige) misdrijven, is er veelal sprake van (dreiging van) geweld gericht tegen derden. Het vraagt van een verhoorder het vermogen om de beweegredenen van de verdachte – indien deze dader blijkt - te begrijpen, zonder dat hij daarvoor begrip hoeft te tonen. Respectvol blijven is daarbij wel van belang. Verhoogd incasseringsvermogen, analytisch vermogen, verhoogde intelligentie, integriteit en goed zelfinzicht kunnen hieraan bijdragen.

4.3.3 Verhoor van verdachten met gezagsondermijnd gedrag

Kennis en vaardigheden verhoorder

	vvc	vvc+	micri	hic	ondermijning
Verdachte	2	3	3	5	5

Tabel 5

Persoonseigenschappen verhoorder

Ontwikkeld incasseringsvermogen en zelfinzicht zijn essentieel wil een verhoorder zich niet verliezen in de competitie met een verdachte. Naarmate bewijsmateriaal en informatie in een onderzoek zwaarder gaan wegen (ondermijning versus vvc), zijn aanvullend sterk analytisch vermogen en verhoogde intelligentie nodig.

5 Borging kwaliteit

Alles wat hiervoor is gezegd over professionalisering van het verhoor heeft generlei waarde, als het vakmanschap niet voortdurend operationeel wordt ingezet en uitgevoerd. Om de kwaliteit van het vakmanschap van verhoorders te kunnen garanderen is ná de opleiding inzet op zijn kennis- en vaardigheidsniveau een voorwaarde (vlieguren maken). Daarnaast is regelmatige monitoring op het verhoorplan, het feitelijke verhoor en het proces-verbaal van verhoor een 'must'. Intervisie en coaching zijn een voorwaarde om het vakmanschap van verhoorders op niveau te borgen en door te ontwikkelen.

6 Aanbevelingen

11.1

⁸ In de brancherichtlijn AVR (BIN 001021) is de rol van adviseur verhoor kwetsbare personen (AVKP) opgenomen.

BIJLAGE 1

Verhoorcompetenties (kennis en vaardigheden)

Competentie categorie	Competenties in hoofdlijnen
1	In staat om: <ul style="list-style-type: none">• de basisgespreksvaardigheden toe te passen.• rekening te houden met de primaire juridische en tactische aspecten bij verhoren.• een getuigenverhoor af te nemen met toepassing van het 'werkproces getuigenverhoor' en de methode 'generiek getuigenverhoor'.• een verdachtenverhoor af te nemen met toepassing van het 'werkproces verdachtenverhoor' en bij het zaakgericht verhoor de 'directe stapelmethode' en/of de 'bewijsvraagmethode' toe te passen.
2	Competenties van categorie 1 en verder in staat om: <ul style="list-style-type: none">• rekening te houden met de juridische complexiteit bij verhoren.• een verdachtenverhoor af te nemen en bij het zaakgericht verhoor de methode 'standaardverhoorstrategie' toe te passen.
3	Competenties van categorie 2 en verder in staat om: <ul style="list-style-type: none">• een keuze te maken en te motiveren voor de inzet van de methode van getuigenverhoor (generiek getuigenverhoor, geleide herinnering en cognitief interview).• de gebruikswaarde van een verklaring in te schatten.• een onderbouwd advies te geven over het vervolg en de resultaten van uitgevoerde verhoren.• op juridische gronden te kiezen voor een juiste strategie bij het verdachtenverhoor, dit te beredeneren en beargumenteren.• de informatie uit een bewijsmatrix toe te passen bij het voorbereiden van een verdachtenverhoor.• onderwerpen en bijbehorende vragen op te stellen voor het persoonsgericht verhoor.
4	Competenties van categorie 2 en verder in staat om: <ul style="list-style-type: none">• onderwerpen en bijbehorende vragen op te stellen voor het persoonsgericht verhoor.• de informatie uit een bewijsmatrix toe te passen bij de voorbereiding van een verdachtenverhoor in een gecompliceerde zaak.• een verhoorplan te maken en het verhoor uit te voeren in een gecompliceerde zaak.
5	Competenties van categorie 4 en verder in staat om: <ul style="list-style-type: none">• om te gaan met verdachten met bijzondere persoonseigenschappen.• de voorbereide verhoorstrategie te presenteren aan teamleiding, onderzoeksteam en/of OM.• als verhoorcoach op te treden bij complexe verdachtenverhoren.• een deskundige te bevragen over de juiste aanpak van verdachtenverhoren, wanneer er sprake is van bijzondere persoonseigenschappen van de verdachte.
6	Competenties van categorie 2 en verder in staat om: <ul style="list-style-type: none">• een getuigenverhoor af te nemen van kinderen tussen 4 en 12 jaar, verstandelijk beperkte personen of personen met een cognitieve functiestoornis en daarbij de methode 'scenariomodel' toe te passen.• te bepalen of een intensief getuigenverhoor van een 4-12 jarige, verstandelijke beperkte getuige of getuige met een cognitieve functiestoornis wenselijk of noodzakelijk is.• als verhoorcoach op te treden bij een getuigenverhoor van een 4-12 jarige, verstandelijk beperkte persoon of persoon met een cognitieve functiestoornis.
7	Competenties van categorie 5 of 6 en verder in staat om: <ul style="list-style-type: none">• signalen van kwetsbaarheid van verdachten te herkennen en te vertalen naar vervolgacties.• de verhoorbaarheid van de verdachte te bepalen.• een verhoor van een kwetsbare verdachte af te nemen.• samen te werken met deskundigen en hun advies te vertalen naar het verhoor.• om te gaan met derden tijdens het verhoor (raadsman, deskundige, vertrouwenspersoon).

BIJLAGE 2

Competentiecategorie in relatie met (verhoor)opleidingen

Competentie-categorie	Behaald met opleiding	of gelijkwaardige opleiding
1	Politiemedewerker niveau 3 Sinds 2002	BOO Basis Opleiding Opsporing Van 2007 tot heden
		RBC Recherche Basis Cursus Van 1985 t/m 1998
		POMB Primaire Opleiding Medewerker Basispolitiezorg Van 1994 t/m 2002
		PBO Primaire Basis Opleiding Van 1999 t/m 2001
		VOC Voortgezette Opleiding Criminaliteitsbeheersing Van 1998 t/m 2006
2	Politiemedewerker niveau 4 t/m 6 Sinds 2002	BOR Basis Opleiding Rechercheurs Van 2007 tot heden
		CAR Cursus Algemeen Rechercheren Van 1991 t/m 2007
3	RIMOZ(TGO) Rechercheren In een Meer Omvattende Zaak Sinds 2003	- - -
4	VV Verdieping op Verhoor Sinds 2013	VVS Verdieping verhoorstrategie Van 1998 t/m 2003 VVH Verdieping verhoor Van 2004 t/m 2013
5	PV Professioneel Verhoor Sinds 2013 of PVV Professioneel Verhoor Verkort Sinds 2013	TPV Training Professioneel Verhoor Van 1998 t/m 2005 VUG Voorbereiden en Uitvoeren Gecompliceerd verhoor Van 2005 t/m 2013
6	VKGZ Verhoren van kwetsbare getuigen in zedenzaken Sinds 2014	HJG Horen jonge en verstandelijk beperkte getuigen Van 1991 t/m 2014
7	VKV Verhoren van kwetsbare verdachten Vanaf 2011	- - -

BIJLAGE 3

Begrippenlijst⁹

Begrip	Omschrijving
<i>Aangever</i>	Persoon die aan een opsporingsambtenaar kennis geeft dat een strafbaar feit gepleegd is.
<i>Aangifteverhoor</i>	Het opnemen van de verklaring van een persoon die kennis geeft van een gepleegd strafbaar feit.
<i>Bewijsmatrix</i>	Hulpmiddel om tijdens het opsporingsonderzoek inzichtelijk te maken in hoeverre de verschillende bestanddelen en elementen van het ten laste te leggen strafbare feit mogelijk al zijn bewezen op grond van de voorhanden zijnde tactische aanwijzingen, wat er nog aan informatie ontbreekt en welke actie moet worden ondernomen om die informatie te verkrijgen.
<i>Bewijsvragen</i>	Het stellen van vragen aan de verdachte wanneer hij niet verklaringsbereid is. De verdachte hoeft geen reactie te geven op deze vragen, maar ze dienen wel te worden gesteld voor de bewijsvoering.
<i>Bewijsvraagmethode</i>	Verhoormethode waarbij aan de verdachte een reeks van tevoren geformuleerde vragen wordt gesteld. De vragen en de reacties van de verdachte worden letterlijk vastgelegd bij proces-verbaal.
<i>Coachen</i>	Het voorbereiden en uitvoeren van een verhoor met assistentie van een coach, met als doel de prestatie van de verhoorder en het verhoorresultaat te optimaliseren.
<i>Cognitief interview</i>	Methode waarbij vier strategieën worden ingezet om de geheugenprestaties van een getuige te verbeteren. Allereerst wordt de mentale en persoonlijke context van de gebeurtenis opgeroepen bij de getuige. Tevens wordt de getuige aangemoedigd alles te vertellen, hoe perifeer of onbelangrijk een detail ook mag lijken. Verder moet de gebeurtenis zowel vooruit als in omgekeerde volgorde worden verteld. En ten slotte moeten bij het beschrijven van de gebeurtenis verschillende perspectieven worden ingenomen.
<i>Cognitieve functiestoornis</i>	Wanneer een persoon een ziekte heeft (bijvoorbeeld Parkinson of Alzheimer) of hersenschade heeft opgelopen (bijvoorbeeld hersenbloeding, -infarct of -letsel) met gevolgen voor de cognitieve functies: waarneming, geheugen, denken, taal/spraak, aandacht, concentratie, executieve functies en motoriek. Deze klachten veroorzaken in significante mate beperkingen in het functioneren op belangrijke levenssterreinen.
<i>Competenties</i>	Het pakket van kennis, vaardigheden en persoonseigenschappen, die iemand in staat stelt zijn professionele taken succesvol uit te voeren.
<i>Compliance</i>	Inschikkelijkheid. Door het ervaren van sociale druk de neiging om iets te zeggen of te doen wat tegen je gevoel indruist.
<i>Directe stapelmethode</i>	Verhoormethode waarbij de verdachte in één keer geconfronteerd wordt met (nagenoeg) alle beschikbare relevante tactische aanwijzingen.
<i>Gedragsdeskundige</i>	Een persoon die deskundig is op het gebied van de gedragswetenschappen en vanuit die expertise adviseert bij de voorbereiding en/of uitvoering van het verhoor.
<i>Geleide herinnering</i>	Methode waarbij de getuige wordt gevraagd om zich in gedachten het beeld van het incident voor ogen te halen, waarna de verhoorder met open vragen in de tegenwoordige tijd de getuige door het beeld probeert te begeleiden.
<i>Generiek getuigenverhoor</i>	Methode waarbij de getuige volgens een vaste vraagstructuur (in drie fasen) wordt verhoord.
<i>Getuige</i>	Een persoon die in een bepaalde zaak of in relatie daarmee iets

⁹ Selectie uit de begrippenlijst van 'Bespreking verhoor algemeen' in Stapel & De Koning.

	heeft waargenomen, handelingen heeft ondergaan, handelingen heeft verricht en/of bepaalde kennis of deskundigheid bezit en daarvoor <i>niet</i> als verdachte, in de zin van art. 27 Sv, wordt aangemerkt.
<i>Getuigenverhoor</i>	Het ten behoeve van de waarheidsvinding verhoren van een getuige over feiten en omstandigheden zoals hij deze heeft waargenomen of ondervonden.
<i>Getuigenverklaring</i>	De door de getuige gedane mededeling van feiten of omstandigheden, die hij zelf waargenomen of ondervonden heeft (<i>art. 342 Sv</i>).
<i>Kwetsbare personen</i>	Personen: <ul style="list-style-type: none"> ▪ onder de zestien jaar; ▪ met een verstandelijke beperking; ▪ met een cognitieve functiestoornis; ▪ met een psychiatrische stoornis.
<i>Materiedeskundige</i>	Een persoon die deskundig is op een bepaald vakgebied en vanuit die expertise een bijdrage levert aan de voorbereiding en/of uitvoering van het verhoor.
<i>Persoonsgericht verhoor</i>	Het gedeelte van het verhoor dat leidt tot aanvullende informatie over de persoon en de omstandigheden van de verdachte en diens verklaringsbereidheid, ten behoeve van de aanpak van het zaakgericht verhoor.
<i>Psychiatrische stoornis</i>	Ziekelijke stoornis in de geestelijke en emotionele gesteldheid: denken, voelen, willen, oordelen en/of doelgericht handelen, bijvoorbeeld depressie, angststoornis. De symptomen veroorzaken beperkingen in het functioneren op het gebied van het gezinsleven, leren, wonen, werken en sociale contacten.
<i>Standaardverhoorstrategie</i>	Verhoormethode waarbij door middel van omsingelvragen en constatering de tactische aanwijzingen worden veredeld en door confrontaties de druk op de verdachte geleidelijk wordt opgevoerd.
<i>Suggestibiliteit</i>	De neiging om informatie van anderen in je eigen herinnering te incorporeren.
<i>Verdachtenverhoor</i>	Alle vragen aan een door een opsporingsambtenaar als verdachte aangemerkt persoon over diens betrokkenheid bij een geconstateerd strafbaar feit (zie NJ 1980/243 en NJ 1981/61).
<i>Verhoorcoach</i>	De opsporingsambtenaar die de verhoorder begeleidt en inhoudelijk adviseert bij de voorbereiding en/of uitvoering van het verhoor.
<i>Verhoordeskundige</i>	Een persoon die deskundig is op het gebied van het verhoor en vanuit die expertise adviseert bij de voorbereiding, uitvoering en/of monitoring van het verhoor.
<i>Verstandelijke beperking</i>	Wanneer een persoon als gevolg van een tekort van de intelligentie en de sociale redzaamheid beperkt is in het uitoefenen van bezigheden op het gebied van wonen, werken, leren, communicatie, of bij het gebruik van vervoer of andere voorzieningen in de samenleving.
<i>Zaakgericht verhoor</i>	Het gedeelte van het verhoor dat leidt tot: <ul style="list-style-type: none"> ▪ een verklaring die overeenkomt met de tactische aanwijzingen; ▪ verfijning van de juridische kwalificaties van het strafbare feit; ▪ de argumenten of redenen waarom de verdachte tot bepaalde handelingen of gedragingen is gekomen.